

ADVIES VAN HET REKENHOF

Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 19 mei 2006 betreffende de Winwinlening, wat betreft het vriendenaandeel

Advies goedgekeurd in algemene vergadering van 12 augustus 2020

INLEIDING

Artikel 5/7, 1^e lid, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten (financieringswet), ingevoegd door artikel 13 van de bijzondere wet van 6 januari 2014, bepaalt dat de ontwerpen en voorstellen van decreet of ordonnantie betreffende de gewestelijke opcentiemen en de fiscale maatregelen op de opcentiemen, voor advies aan het Rekenhof moeten worden voorgelegd. Hetzelfde geldt voor de amendementen op de ontwerpen en voorstellen.

In het kader van het respect van de fiscale loyaliteit brengt het Rekenhof een gedocumenteerd en met redenen omkleed advies uit over de eerbiediging van het principe van de progressiviteit dat is gedefinieerd in artikel 5/6. De algemene vergadering van het Rekenhof deelt het advies mee aan de federale regering en aan de gewestregeringen binnen een maand na ontvangst van het ontwerp of voorstel.

Het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 19 mei 2006 betreffende de Winwinlening, wat betreft het vriendenaandeel werd voorgelegd aan het Rekenhof op 22 juli 2020 door mevrouw H. Crevits, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw. Het voorontwerp van decreet brengt wijzigingen aan aan het bestaande systeem van de Winwinlening.

Het Rekenhof heeft via de brieven A4-3.726.345 B1 tot B6, L1 en L2 van 23 juli 2020 aan de regeringen de ontvangst ervan gemeld.

Zoals bepaald in artikel 5/7, 4^e lid, van de financieringswet moet het advies van het Rekenhof berusten op een transparant en uniform evaluatiemodel.

Het Rekenhof heeft het aan de nieuwe financieringswet aangepaste evaluatiemodel in de algemene vergadering van 8 oktober 2014 goedgekeurd.

Het voorliggend advies in verband met het overgezonden ontwerpdecreet werd goedgekeurd in de algemene vergadering van 12 augustus 2020.

FISCALE MAATREGELEN IN HET VOORONTWERP VAN DECREET

Het voorontwerp van decreet stelt een nieuwe mogelijkheid voor in het kader van de winwinlening, namelijk het vriendenaandeel. In tegenstelling tot een winwinlening, een achtergestelde lening van een natuurlijke persoon aan een KMO, is een vriendenaandeel een aandeel dat een deelneming in het eigen vermogen of kapitaal van een KMO vertegenwoordigt. Zowel de persoon van de deelnemer, de KMO als de bestemming van de gelden zijn onderworpen aan bepaalde voorwaarden. Indien aan deze voorwaarden is voldaan, dan verkrijgt de vriendenaandeelhouder een jaarlijks belastingkrediet.

Het voorontwerp wil de kapitaalstructuur van de Vlaamse KMO's versterken door het aanmoedigen van het verwerven van aandelen in die KMO's door particulieren. Het maximumbedrag dat per vriendenaandeelhouder kan worden geïnvesteerd, bedraagt 75.000 euro. Het maximum te verkrijgen bedrag per onderneming bedraagt 300.000 euro. Deze bedragen kunnen niet worden gecumuleerd met een traditionele winwinlening, maar er kan voor gekozen worden om een gedeelte van het bedrag ter beschikking te stellen als een winwinlening en een gedeelte te investeren in een vriendenaandeel.

Concreet verkrijgt de vriendenaandeelhouder een belastingkrediet van 2,5 procent, berekend op basis van de bedragen die hij heeft volgestort. De belastbare grondslag wordt vervolgens berekend a rato van het aantal dagen dat het vriendenaandeel in het belastbare tijdperk werd aangehouden. De maximale grondslag bedraagt 75.000 euro en het belastingkrediet wordt maximaal voor een periode van vijf jaar toegekend.

De structuur van het onderstaande advies volgt het evaluatiemodel en zet de resultaten uiteen van de onderzoeksitems die van toepassing zijn op de fiscale maatregelen (het nummer tussen rechte haken verwijst naar die onderzoeksitems van het evaluatiemodel). Het advies bestaat uit drie delen die overeenkomstig de hoofdstukken 1, 2 en 4 van het evaluatiemodel handelen over:

1. de overeenstemming van de adviesvraag met de bepalingen van de bijzondere financieringswet;
2. de overeenstemming van de fiscale maatregel met de bepalingen van de bijzondere financieringswet en de cijfermatige onderbouwing van de maatregel;
3. de eerbiediging van het principe van de progressiviteit voor de fiscale maatregelen op de gewestelijke opcentiemen.

1 Overeenstemming van de adviesvraag met de bepalingen van de bijzondere financieringswet

Het voorontwerp van besluit is een voorontwerp van wijzigend decreet. [1.1.3]

De fiscale maatregel waarin het voorontwerp voorziet, is een belastingkrediet bedoeld in artikel 5/1, § 1, 1^e lid, 2°, dat op de opcentiemen wordt toegepast. [1.2.2]

Het voorontwerp van decreet werd op 22 juli 2020 aan het Rekenhof voorgelegd. Het advies over het voorontwerp werd gevraagd vooraleer het in het Vlaams Parlement wordt neergelegd. [1.3.1]

Het Rekenhof heeft schriftelijke bevestiging gekregen dat het voorontwerp van decreet voor advies omtrent de technische uitvoerbaarheid werd meegedeeld aan de federale regering en de andere gewestregeringen. [1.4]

Het Rekenhof stelt vast dat de adviesvraag voldoet aan de bepalingen van artikel 5/7, 1^e lid, en van artikel 5/1 van de financieringswet.

2 Overeenstemming van de fiscale maatregel met de bepalingen van de bijzondere financieringswet

2.1 Wettelijke bepalingen die gelden voor de fiscale maatregelen die van toepassing zijn op de opcentiemen

Het voorontwerp van decreet aangaande het vriendenaandeel voert een belastingkrediet in. Dit belastingkrediet is gebaseerd op het geïnvesteerde bedrag.

De maatregel wordt toegepast op de gewestelijke opcentiemen. [2.2.1]

De maatregel is een forfaitair belastingkrediet dat verbonden is aan de materiële bevoegdheden van de gewesten. [2.2.7]

2.2 Cijfermatige onderbouwing van de maatregel

Het jaarlijks belastingkrediet is een percentage van het geïnvesteerde bedrag.

Het belastingkrediet is niet gedifferentieerd volgens de schijven van de opcentiemen en evenmin is het proportioneel met de opcentiemen. Bijgevolg neemt het belastingkrediet de vorm aan van een niet-gedifferentieerd *forfaitair* belastingkrediet.

Het forfaitair bedrag van het belastingkrediet is vastgelegd. [2.3.3]

Het Rekenhof stelt vast dat het belastingkrediet voldoet aan de bepalingen van de artikelen 5/1, 5/5 en 5/7, 3^e lid, van de financieringswet.

3 Eerbiediging van het principe van de progressiviteit voor de fiscale maatregelen op de gewestelijke opcentiemen

Het bedrag van het belastingkrediet wordt als volgt bepaald: 2,5 procent van de ter beschikking gestelde bedragen a rato van het aantal dagen dat het vriendenaandeel werd aangehouden tijdens het belastbare tijdperk, met als maximum van de geïnvesteerde bedragen 75.000 euro.

Het belastingkrediet hangt uitsluitend af van een variabele (het geïnvesteerde bedrag) in samenhang met een materiële bevoegdheid van het gewest. Zoals bepaald in het evaluatiemodel¹ wordt de progressiviteit in dat geval geëvalueerd per groep van belastingplichtigen die zich in dezelfde situatie bevinden ten aanzien van de maatregel, namelijk per groep belastingplichtigen voor wie die variabele dezelfde waarde aanneemt.

¹ Opmerking over de items 4.2 tot 4.7 van het evaluatiemodel.

Voor de evaluatie wordt het belastingkrediet bijgevolg beschouwd als een niet-gedifferentieerd *forfaitair* belastingkrediet, zodat de maatregel het principe van de progressiviteit eerbiedigt. [4.1]

Het Rekenhof stelt vast dat het belastingkrediet m.b.t. het vriendenaandeel, het principe van de progressiviteit naleeft.